

Minimálbérek 2023-ban Eurofound áttekintés

Euróban számolva a magyar mniimálbér emelés %-os mértéke a három legalacsonyabb között volt az EU-ban és a legalacsonyabb a Kelet-Európai régióban. Ez a forint leértékelődésével együtt jelzi a hazai exportáló (nagyreszt multi) vállalatok jelentős bérköltség megtakarítását a többi régiós országhoz képest.

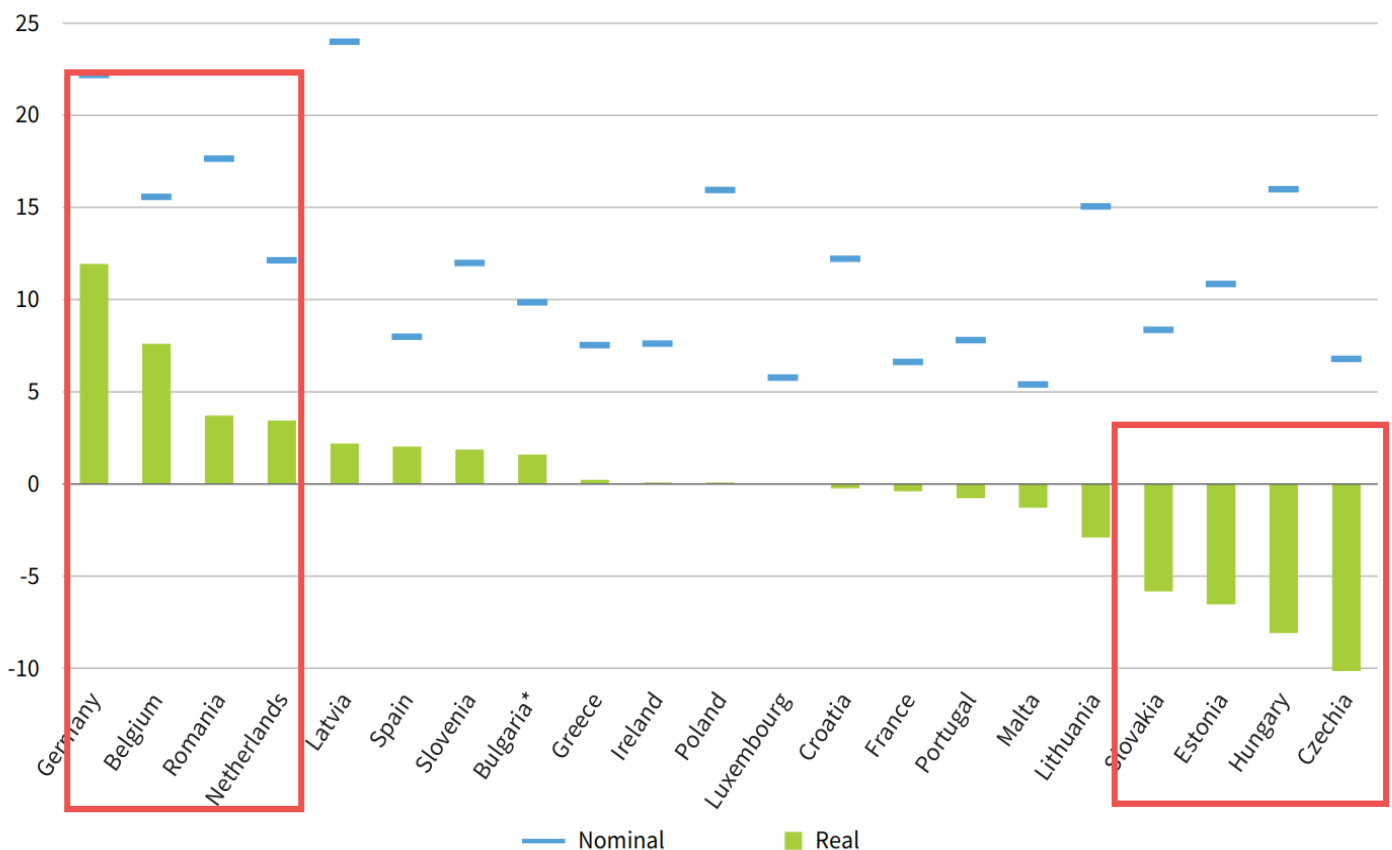
Bruttó minimálbér a 22 EU tagállamban EUR-ban (bal oldali oszlopok) és nemzeti valutában (jobb oldali oszlopok)

Country	EUR-ban mért összeg és változás			Nemzeti valutában mért összeg és változás		
	2022 (€)	2023 (€)	Change (%)	2022 (€ unless otherwise stated)	2023 (€ unless otherwise stated)	Change (%)
Luxembourg	2,257	2,387	5.8	2,257/month	2,387/month	5.8
Germany	1,621	1,981	22.2	9.82/hour	12/hour	22.2
Belgium	1,691	1,955	15.6	1,691/month	1,955/month	15.6
Netherlands	1,725	1,934	12.1	1,725/month	1,934/month	12.1
Ireland	1,775	1,910	7.6	10.5/hour	11.3/hour	7.6
France	1,603	1,709	6.6	1,603/month	1,709/month	6.6
Slovenia	1,164	1,304	12.0	1,164/month	1,304/month	12.0
Spain	1,167	1,260	8.0	1,167/month	1,260/month	8.0
Cyprus	n/a	940	n/a	n/a	940/month	n/a
Portugal	823	887	7.8	823/month	887/month	7.8
Lithuania	730	840	15.1	730/month	840/month	15.1
Malta	792	835	5.4	183/week	193/week	5.4
Greece	774	832	7.5	774/month	832/month	7.5
Poland	655	746	13.9	PLN 3,010/month	PLN 3,490/month	15.9
Estonia	654	725	10.9	654/month	725/month	10.9
Czechia	652	717	10.1	CZK 16,200/month	CZK 17,300/month	6.8
Croatia	624	700	12.2	HRK 4,687.5/month	700/month	n/a
Slovakia	646	700	8.4	646/month	700/month	8.4
Latvia	500	620	24.0	500/month	620/month	24.0
Romania	515	606	17.6	RON 2,550/month	RON 3,000/month	17.6
Hungary	542	579	6.8	HUF 200,000/month	HUF 232,000/month	16.0
Bulgaria	363	399	9.9	BGN 710/month	BGN 780/month	9.9

A minimálbérek megítélésénél azonban figyelembe kell venni az alábbi kiegészítő információkat:

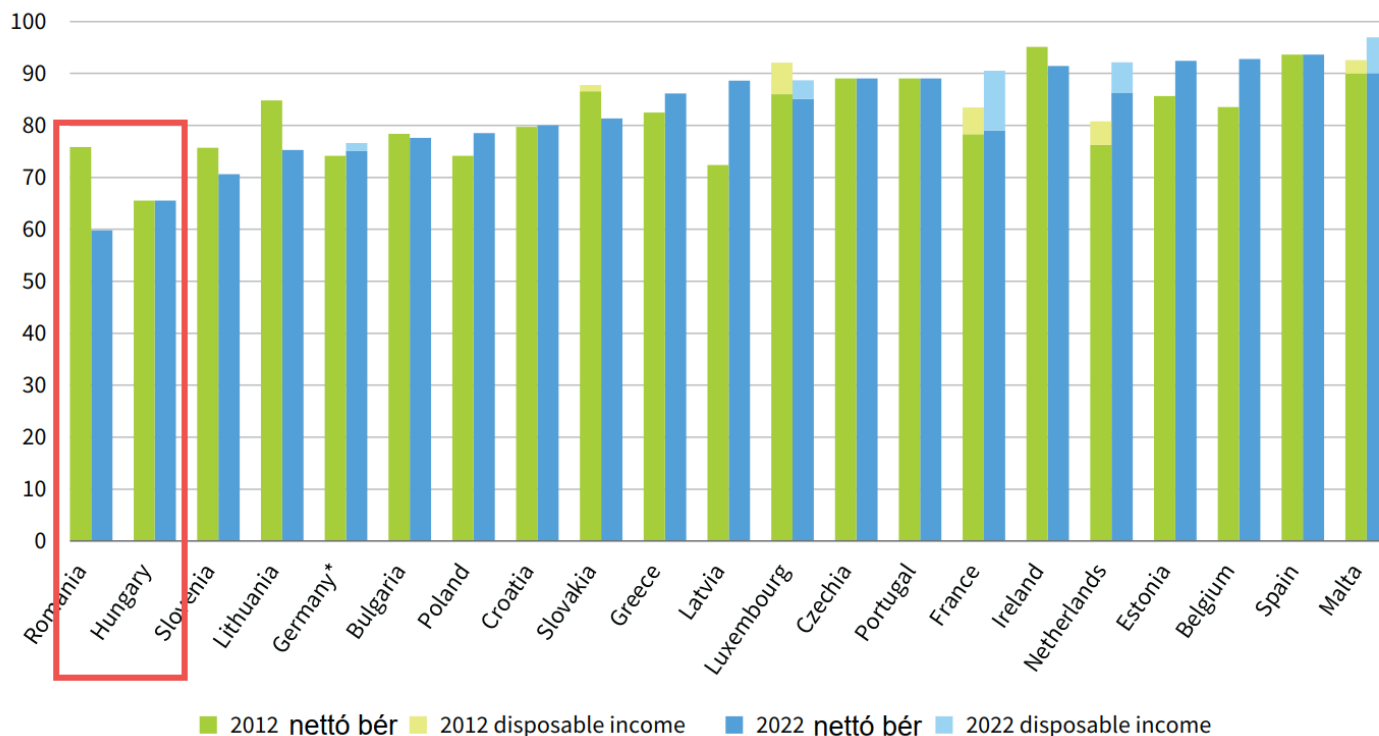
- a teljes munkaidősök heti munkaidejét (pl. Németországban teljes munkaidőben heti 35 órát dolgoznak, nálunk 40-et)
- a bruttó béreket terhelő elvonásokat (lásd később)
- az ár szintet és az arányokat, azaz a nettó bér vásárló értékét, különös tekintettel az alacsony jövedelműek fogyasztásának összetételére és árszintjére
- a bérek eloszlását,
  - a minimálbér környékén keresők részarányát ágazat és cégméret szerinti bontásban
  - a medián bérek és az átlagbérek arányát
- a bér szerkezetet, különös tekintettel az alapbérek arányára a kereseten belül (ami az alapbéren felüli kötelező és nem kötelező bérelemek nagyságától, arányától függ)
- az alacsony jövedelműeknek járó béren kívüli juttatások nagyságát.

A minimálbér emelés reálértékének változása a 2023 januárjában a 2023 januári inflációs adatok alapján

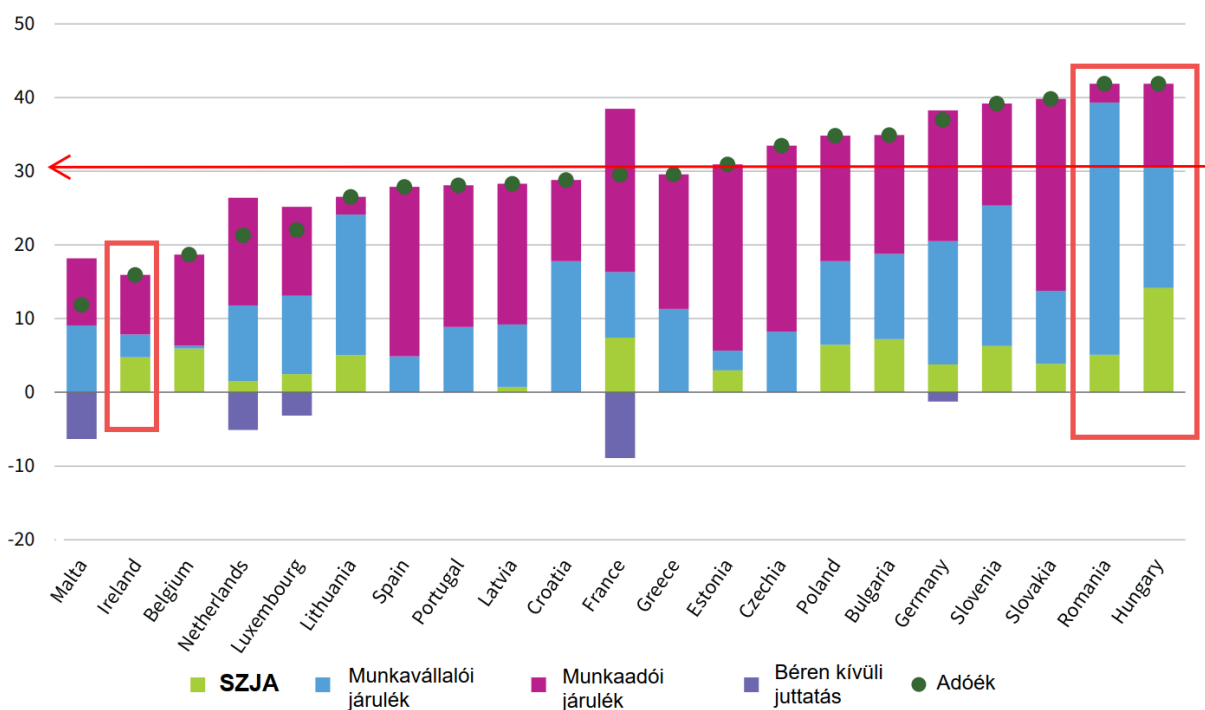
Az elmúlt években a Nyugat-Európai országok többségében csökkent a minimálbéreket terhelő elvonás rátája, Magyarországon azonban magas szinten maradt.

A nettó minimálbér aránya a bruttóhoz képest 2012 és 2022 között

A munkavállalókat terhelő elvonás aránya a munkaadókat terhelőhöz képest Románia után Magyarországon a legmagasabb az EU-ban. Ehhez társul Európa legmagasabb ÁFA kulcsa, amely tovább drágítja a minimálbéresek megélhetési költségét Magyarországon.

Az átlagos adóék és a béreket terhelő elvonások összetétele a gyermektelen minimálbéres kereső esetében

A minimálbér emelésnek figyelembe kell vennie az infláció időbeli lefutását is, különösen így van ez **emelkedő inflációs környezetben**. Belgiumban 2022-ben éves szinten 16%-kal emelkedett a minimálbér, úgy, hogy **átlagosan két havonta igazították az emelést az infláció változásához** (márciusban, áprilisban, májusban, augusztusban, novemberben és decemberben emelték meg a minimálbért).

További példák a minimálbér emelés mértékére és a megállapítási mechanizmusra

- **Lengyelország (nem EUR övezet):**
  - 2023. évi mérték: **16%-os emelés 2023 januárban, majd újabb 3,2%-os emelés 2023 július 1-től.**
  - a törvényben rögzített mechanizmus: **év eleji (január 1.) emelés az inflációs előrejelzéstől, a minimálbér / átlagbér aránytól és a GDP növekedési előrejelzéstől függően + évközi (július 1.) kiigazítás a tényleges inflációs számok alapján, ha a várható éves infláció meghaladja az 5%-ot,**
- **Szlovénia (EUR övezet):**
  - a mérték: **12%-os emelés 2023 januárban**
  - a törvényben rögzített mechanizmus: **év eleji (január 1.) emelés a december / előző év decemberi infláció mértékében + 6 évente kiigazítás a tisztességes megélhetés költsége alapján, annak +120 - +140 %-os mértékét kell fedeznie a minimálbér nettó összegének, a két érték közötti beállítás a Munkaügyi Miniszter döntése alapján történik egyéb gazdasági mutatók, mint például a bérek alakulása, a gazdasági növekedés, vagy a foglalkoztatás változása alapján. A megélhetési minimumköltségeket (6 évente) a fogyasztási cikkekből álló kosár költségeinek, valamint az átlagos háztartás által élelmiszerre fordított teljes összeg figyelembevételével egy független intézet, a Gazdaságkutató Intézet számítja ki.**
- **Franciaország (EUR övezet):**
  - a mérték: **6,6 %-os emelés 2023 januárban**
  - a törvényben rögzített mechanizmus: **az év eleji emelés az alsó jövedelmi ötödbe tartozó foglalkoztatottak fogyasztási kosarának jan-november/előző év jan-nov közötti költség növekedése + az utolsó negyedév reálbér növekedésének a fele mértékében + automatikus évközi kiigazítás, amikor az alsó jövedelmi ötödbe tartozók fogyasztási kosarának áremelkedése 2%-kal meghaladja az év eleji minimálbér emelés mértékét.**
- **Luxemburg (EUR övezet):**
  - a mérték: **6,6 %-os emelés 2023 januárban**

- a törvényben rögzített mechanizmus: 2 évente év eleji emelés a 2 év során bekövetkezett átlagbér emelkedés mértékében + évközi kiigazítás, ha a 6 havi gördülő infláció 2,5%-kal meghaladja a legutolsó minimálbér emelés idején mért 6 havi infláció nagyságát.
- **Hollandia**
  - a mérték: 12,1 %-os emelés 2023 januárban
  - a törvényben rögzített mechanizmus: a minimálbért a kollektív szerződésekben meghatározott bérek várható átlagos növekedése alapján évente kétszer (január 1-jén és július 1-jén) állapítják meg, az év eleji emelés a folyó évi várakozás alapján számított, a kollektív szerződésekben rögzített alpbér növekedés fele + a megelőző évi előre jelzett kollektív szerződéses alpbér emelkedés és a tényleges emelkedés közötti különbség,
- **Németország**
  - a mérték: 22,2 %-os emelés 2023-ban éves szinten
  - a törvényben rögzített mechanizmus: az 5 éves ciklusokra választott, a munkaadók, szakszervezetek és a kormány által delegált minimálbér-bizottság határozza meg a minimálbér emelés szempontjait, a legutóbbi ötéves ciklusban a minimálbér bizottság úgy döntött, hogy 2 évente emelik a minimálbért a megelőző 2 év kollektív szerződéses órabérek emelkedésének a mértékében, amelyet a Szövetségi Statisztikai Hivatal kollektív szerződéses órabér indexe (Tariflohnindex) alapján mérnek, a pótlékok figyelembevétele nélkül. A bizottság kétharmados többséggel hozott határozat alapján eltérhet ettől a mértéktől a gazdasági növekedés, termelékenység, versenyképesség, foglalkoztatás, infláció, megélhetési költségek alakulása alapján.

A minimálbér emelésekkel kapcsolatos kutatások tematikája az EU országokban

- foglalkoztatás-munkanélküliség
- béreloszlás-bér egyenlőtlenség-átlagbér növelő hatás
- inflációs hatás
- vállalati profitabilitás, bérfizetőképesség
- szegénység, megélhetési problémák